کلام نور

دانش، میراثی گرانبها ، و آداب ، زیورهای همیشه تازه واندیشه، آیینه ای شفاف است

امام علی(ع)

اخبار

ایران خواستار نشست اضطراری سازمان همکاری اسلامی شد

وزیر امور خارجه ایران در گفت‌وگوی تلفنی با دبیرکل سازمان همکاری اسلامی، خواستار برگزاری نشست اضطراری برای رسیدگی به تعرض اخیر رژیم صهیونیستی به مسجدالاقصی شد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه کشورمان در خلال برنامه‌های خود در پکن، شامگاه پنجشنبه در یک گفتگوی تلفنی با حسین ابراهیم طه، دبیرکل سازمان همکاری اسلامی، در خصوص تعرض اخیر و هتک حرمت مسجد الاقصی توسط رژیم صهیونیستی، به گفت و گو و تبادل نظر پرداخت. وزیر امور خارجه کشورمان در این گفتگوی تلفنی ضمن تاکید بر ضرورت برگزاری نشست اضطراری سازمان همکاری اسلامی در سطح وزرای امور خارجه کشورهای عضو برای رسیدگی به تعرض اخیر رژیم صهیونیستی به مسجد الاقصی، آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای هرگونه همکاری در برگزاری این نشست را مورد تصریح قرار داد امیرعبداللهیان همچنین با اشاره به گفتگوی تلفنی رئیس جمهور کشورمان با رئیس جمهور اندونزی در این ارتباط، دیگر برنامه‌های پیش بینی شده از سوی جمهوری اسلامی ایران در این خصوص را به اطلاع دبیر کل رساند. حسین ابراهیم طه دبیرکل سازمان همکاری اسلامی نیز در این گفت و گوی تلفنی، با محکوم کردن تعرض اخیر صهیونیست‌ها به مسجد الاقصی، از برگزاری نشست نمایندگان کشورهای عضو سازمان در سطح کمیته اجرایی در روز یکشنبه برای رسیدگی به اقدام متاکانه اخیر رژیم صهیونیستی خبر داد.

فروپاشی رژیم صهیونیستی حتمی است

رئیس ستاد انتفاضه و قدس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی گفت: فروپاشی رژیم جعلی و کودکش حتمی است و صهیونیست ها با ارتکاب جنایات بی دریی قادر به نجات خود نخواهند بود.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، رمضان شریف رئیس ستاد انتفاضه و قدس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی در واکنش به جنایات اخیر رژیم جعلی، کودکش و موقتی صهیونیست در حرمت مسجد الاقصی و حمله به معتکفین و نمازگزاران روزه دار در ماه مبارک رمضان تاکید کرد: فروپاشی رژیم جعلی، کودکش و موقتی که مورد اذعان برخی مقامات صهیونیستی نیز قرار گرفته است حتمی بوده و جنایت پیشگی و دست زدن به جنایت‌های قرون وسطایی به تنهایی آنها نجات‌بخش نیست، بلکه سرعت اضمحلال و نابودی رژیم را تشدید خواهد کرد. این واقعیتی است که به فضل الهی امت اسلامی و آحاد آزادیخواهان و حق طلبان عالم در روز جهانی قدس را فریاد خواهند زد. گفتنی است مراسم و راهپیمایی روز جهانی قدس در روز جمعه ۲۳ ماه مبارک رمضان، مصادف با ۲۵ فروردین ماه ۱۴۰۲ برگزار خواهد شد.

دیدار رئیس دولت امارات با رئیسی؛ به زودی

یک عضو هیات رئیسه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت که بعد از دیدار اخیر شمخانی دبیر شورای عالی امنیت ملی با رئیس دولت امارات قرار شد که به زودی رئیس دولت امارات با رئیس جمهور ایران دیدار کند.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، یعقوب رضا زاده اظهار کرد: روابط بین وزرای خارجه ایران و امارات آغاز شده که این به دنبال دیدار اخیر دبیر شورای عالی امنیت ملی با رئیس دولت امارات صورت می گیرد دیداری که خوب ارزیابی شد. فکر می کنم که بعد از سفر آقای شمخانی به امارات شاهد توسعه روابط سیاسی بین ایران و امارات باشیم. وی افزود: قرار است رئیس جمهور بنا به دعوت پادشاه عربستان سفری به این کشور داشته باشد که قطعا این سفر به سایر کشورها هم سرایت می کند. بعد از دیدار آقای شمخانی با رئیس دولت امارات روابط سیاسی و دیدار بین روسای جمهور و وزرای خارجه را در آینده شاهد خواهیم بود. در همین راستا قرار است به زودی محمد بن زاید رئیس دولت امارات با رئیس جمهور ایران دیدار کند که این دیدار در ایران یا در امارات صورت می گیرد. این عضو هیات رئیسه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی درباره سفر پادشاه عمان به ایران گفت: معمولا پادشاه عمان نقش بسیار مثبتی در روابط صلح و آشتی و میانجیگری بین کشورها داشته است. پیش بینی می کنم برای اینکه روابط بین ایران و عربستان و ایران و امارات بهتر شود و سفرهایی بین روسای دولت کشور صورت گیرد این احتمال وجود دارد که در روزها و ماه‌های آتی پادشاه عمان برای تسهیل در این قضیه سفری به ایران داشته باشد.

محسنی اژه‌ای: مسائل فرهنگی با بگیر و ببند حل نمی شود

ابزار تولید به هیچ وجه توقیف نشود

پیام زمان – استان البرز روز پنجشنبه میزبان حجت‌الاسلام والمسلمین غلامحسین محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضائیه و هیات همراه بود. دیدار با اقشار مختلف مردم، دیدار با قضات و کارکنان دادگستری البرز، حضور در جلسه شورای اداری و همچنین بررسی مشکلات قضایی استان و تصویب مصوبات برای رفع این مشکلات، از مهمترین برنامه‌های سفر رئیس قوه قضاییه به البرز بود.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای در دیدار با اقشار مختلف مردم البرز، ضمن تبریک ولادت با سعادت امام حسن مجتبی(ع) اظهار کرد: اقتصاد و معیشت مردم، مسئله اول و اولویت‌دار کشور است؛ اگر نتوانیم این مسئله را به سرعت سامان‌دهی کنیم، مطمئن باشید مشکلات آن، به مسائل فرهنگی و اجتماعی نیز سایه می‌افکند و در برطرف کردن ناهنجاری‌های اجتماعی نیز با مشکل مواجه می‌شویم. رئیس عدلیه با بیان اینکه تحقق شعار مهار تورم و رشد تولید با حرف زدن ممکن نخواهد شد، گفت: ما در قوه قضاییه برای تحقق شعار سال، برنامه‌هایی را تدوین کرده‌ایم و در این راستا، درصدد تامین امنیت سرمایه‌گذاری هستیم؛ اگر می‌خواهیم عدالت اجتماعی را بسط دهیم باید به تقویت اقتصاد و رشد تولید و جلوگیری از کاهش ارزش پول ملی، کمک کنیم. رئیس دستگاه قضا با اشاره به دستورات مهمی که به سازمان بازرسی کل کشور در مقوله کمک به دولت برای ساماندهی بازار ارز داده است، عنوان کرد: سازمان بازرسی بر مقوله ارز متمرکز شده است و در این زمینه با کارشناسان این حوزه و نمایندگان بخش خصوصی و دریافت‌کنندگان ارز نیز نشست‌هایی را برگزار کرده و می‌کند تا ارزهای تخصیص داده‌شده، در جای خود صرف شوند؛ متاسفانه ارز در نظام اقتصادی ما به یک شاخص تبدیل شده و اگر نتوانیم نسبت به کنترل آن اقدام کنیم، حتی به مقوله عدالت اجتماعی نیز ضربه وارد می‌شود. حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای در تصریح کرد: در راستای تحقق شعار سال، دستورات مشخصی را نیز در مقوله نظارت بر حُسن اجرای قوانین در امور دادگستری البرز، حضور در جلسه شورای اداری و صادرات خطاب به سازمان بازرسی صادر کرده‌ایم؛ به مراجع ذی‌ربط قضایی تاکید کرده‌ایم پرونده افرادی که برای واردات جنس مرغوب ارز دریافت کرده اما جنس نامرغوب وارد می‌کنند را با جدیت مورد پیگیری قرار دهند. رئیس قوه قضاییه ادامه داد: در امر ساماندهی مقوله مالیات و دریافت حقوق دولتی از تعداد قابل توجهی از فعالان اقتصادی که پیش‌تر پرونده مالیاتی نداشتند نیز اقدامات ملموسی صورت گرفته است؛ ما اعتقاد داریم که با انجام یک اقدام زیربنایی و رفع گلوگاه‌های فساد، می‌توان هزاران میلیارد حقوق دولتی را به نفع بیت‌المال تحصیل کرد؛ البته این امر، به معنای غافل شدن از موارد مصداقی نیست. رئیس دستگاه قضا با اشاره به مقوله ساماندهی تسهیلات بانکی گفت: افزایش نقدینگی اگر به سمت تولید هدایت نشود و به سمت سوداگری‌ها برود، بسیار آسیب‌زا خواهد بود و سبب افزایش پایه پولی و کاهش ارزش پول ملی می‌شود؛ اینجاست که هر چقدر نیز حقوق کارمندان و کارگران افزایش یابد باز هم از دارایی و قدرت خرید آنها کاسته می‌شود؛ لذا تاکید ما به بانک مرکزی آن است که جلوی برداشت‌های غیرمجاز را بگیرد و اجازه ندهد تسهیلات به سمت بازارهای کاذب برود؛ ما نیز در دستگاه قضایی آماده ارائه هرگونه کمکی در این راستا از جمله تعیین قضات شبانه‌روزی و کشیک می‌باشیم؛ همچنین مراجع ذی‌ربط قضایی از جمله دادستانی کل، سازمان بازرسی و معاونت پیشگیری قوه قضاییه به این موارد توجه و تمرکز دارند.

مسائل فرهنگی با بگیر و ببند حل نمی شود

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای در جلسه شورای اداری البرز با اشاره به مسائل و مشکلات ناظر بر زندان‌ها در این استان تاکید کرد: زندان رجایی‌شهر که در داخل شهر کرج است باید هر چه زودتر به خارج شهر منتقل شود و محل فعلی آن، از وضعیت زندان بودن خارج گردد و اقدامات متعاقب بعدی در قبال آن صورت گیرد. رئیس عدلیه در ادامه به موضوع امکان انتقال و تغییر وضعیت زندان قزلحصار نیز که آن هم در داخل محدوده شهری کرج است، اشاره کرد و از مسئولان ذیربط در داخل استان خواست تا در این خصوص، طرح‌ها و پیشنهادات خود را ارائه کنند. قاضی‌القضات در پایان با اشاره به مقوله حجاب و برنامه‌هایی که برای رفع ناهنجاری‌های اجتماعی تدوین شده است ، گفت: اساس مسائل فرهنگی را باید با مسائل فرهنگی حل کرد؛ اگر چه در این مقوله باید به موضوعات صیانتی و حقوقی نیز توجه داشت اما چنانچه بخواهیم مسائل فرهنگی را صرفا با بگیر و ببند حل کنیم ، هزینه‌ها بالا می‌رود و شاهد اثربخشی مطلوب نخواهیم بود. وی در ادامه تاکید کرد: شورای عالی انقلاب فرهنگی برای نزدیک به ۳۰ دستگاه در مورد موضوع حجاب، وظایف و تکالیفی مصوب کرده است بعضی از دستگاه‌ها بیش از ۳۰ تکلیف و وظیفه در این خصوص دارند قوه قضاییه پنج تکلیف دارد، که البته باید به تکالیف خود عمل کند و دلیل نمی شود اگر دستگاهی به وظایف خود عمل نکرد ما هم به وظایف خود عمل نکنیم قوه قضاییه از همه ظرفیت های قانونی استفاده خواهد کرد تنها هم که خلا قانونی وجود دارد از طریق ارائه لایحه به مجلس عمل خواهیم کرد.

آیت‌الله خاتمی: مردم انتظار دارند جلوی گرانی‌های افسار گسیخته گرفته شود

خطیب نماز جمعه تهران گفت: تورم مشکل مردم ما بوده و صابونی است که به تن همه خورده است اما وفاداران به انقلاب انتظار دارند که معیشت آنها سامان پیدا کند و جلوی گرانی‌های افسارگسیخته گرفته شود.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، آیت‌الله سید احمد خاتمی خطیب جمعه تهران، ضمن گرامیداشت یاد شهیدان آیت‌الله صدر، آوینی و صیاد شیرازی، درباره نامگذاری سال ۱۴۰۲ گفت: نامگذاری‌های سالانه توسط رهبر انقلاب یک تشریفات نیست؛ بلکه حاصل تأمل، فکر و کارشناسی‌های فراوان برای کشف مشکل کشور و پیدا کردن راه‌حل و درمان آن است. این نامگذاری نقشه راه سال برای مسئولان است تا طرح‌ها، لوایح و برنامه‌های آنها به نحوی باشد که بتوانند تورم را مهار کنند و رشد تولید را محقق سازند. وی با تاکید بر اینکه نامگذاری سال حکیمانه بود، بیان کرد: تورم مشکل مردم ما بوده و صابونی است که به تن همه مردم ما خورده است اما وفاداران به انقلاب انتظار دارند که معیشت آنها سامان پیدا کند و جلوی گرانی‌های افسارگسیخته اقتصادی گرفته شود؛ انتظار دارند تورم مهار شود و این مهار همراه با رشد تولید باشد چراکه اگر تورم مهار شود و رشد تولید صورت نگیرد دچار رکود خواهیم شد. خاتمی اظهار کرد: اینکه رهبر انقلاب این دو موضوع یعنی مهار تورم و رشد تولید را توأمان مورد تأکید قرار دادند به همین علت است. البته باید بدانیم مشکل اقتصادی ما مربوط به امروز نیست؛ بلکه نزدیک به یک دهه است که با آن درگیر هستیم.

مقام معظم رهبری نیز در این مدت هر ساله هوشیارانه راه‌های اقتصادی را انتخاب کرده‌اند.خطیب نماز جمعه تهران افزود: تاکید بر مسائل اقتصادی به معنای آن نیست که مشکلات فرهنگی نداریم؛ اما مسئله اقتصادی در این ایام و سال‌ها موضوع اصلی بوده و چه بسا در برخی مواقع، زیربنای بخشی از آسیب‌های فرهنگی بوده است. وی خطاب به مسئولان کشور، تصریح کرد: جامعه قرآنی سه ویژگی دارد؛ اول باید امنیت داشته باشد چراکه زیربنای همه توسعه‌ها، امنیت است و در فقدان این شاخصه، اقتصاد، فرهنگ و توسعه‌ای وجود نخواهد داشت. آیت الله خاتمی افزود: آرامش و اطمینان ویژگی دوم جامعه قرآنی است. مردم نباید دلهره و اضطراب داشته باشند. ویژگی سوم جامعه قرآنی داشتن اقتصاد آباد و مرفه برای همه مردم است. بنابراین نامگذاری و شعارهای سالانه در سمت و سوی این است که به این جامعه قرآنی نزدیک شویم. خطیب نماز جمعه تهران با اشاره به دیدار اخیر رهبر انقلاب با مسئولان نظام، عنوان کرد: مقام معظم رهبری در دیدار مسئولان نظام با ایشان، خطاب به آنها فرمودند که تحولات سیاسی به سمت تضعیف جبهه دشمن پیش می‌رود. در ادامه این دیدار، کدخایی را بیان کردند و فرمودند آمریکای اوباما ضعیف‌تر از آمریکای جورج بوش بود، آمریکای ترامپ ضعیف‌تر از اوباما شد و حالا آمریکای بایدن، ضعیف‌تر از آمریکای ترامپ است و دنیا به این واقعیت اعتراف کرده است.وی یادآورد شد: آمریکا اعلام کرده بود که قصد ایجاد جبهه عربی علیه ایران را دارد، اما امروز نتیجه عکس اتفاق افتاده است. شاهد هستیم که توافق ایران و عربستان صورت گرفته و دیگر کشورها نیز برای توافق در نوبت هستند. ترامپ در این باره گفت که اگر من بودم اجازه این توافق را نمی‌دادم. آیت الله خاتمی تاکید کرد: در آمریکای لاتین که حیاط خلوت آمریکا بوده، هر دولتی سر کار می‌آید، نتیجه رأی مردم آنها به ضدآمریکایی‌ها است و این نشان می‌دهد آنها به مطلوب خود دست نیافته‌اند. خطیب نماز جمعه تهران ادامه داد: از طرف دیگر، آمریکا می‌خواست کشور ونزوئلا را زیر و رو کند. برای این کشور رئیس‌جمهور انتخاب کرد و لشکر و پول بسیار در اختیارش قرار داد اما ناکام ماند. این ناکامی دشمن وعده اقتصادی در این ایام و سال‌ها قرآن، خداوند نقشه آنها را نقش بر آب می‌کند. وی درباره تزلزل بی‌سابقه در رژیم صهیونیستی بیان کرد: رهبر انقلاب فرمودند که گرفتاری‌های هولناک امروز در رژیم صهیونیستی اتفاق افتاده در طول ۷۵ سال عمر این رژیم منحوس، نزدیک دو میلیون مرد و نی‌خواهند در این بلاد غصبی زندگی کنند. خاتمی بیان کرد: در طول چهار سال، چهار نخست وزیر عوض کرده‌اند و ائتلاف‌های حزبی آنها هنوز شکل نگرفته، متلاشی می‌شوند. دوقطبی شدیدی در سراسر این رژیم سر گرفته و تظاهرات صدها هزار نفری در شهرها با شعار مرگ بر حاکمان جنایتکارشان در جریان است. در این شرایط آنها بسیار مستأصل هستند. خطیب نماز جمعه تهران اظهار کرد: رهبر انقلاب فرمودند که می گفته بودم اسرائیل ۲۵ سال آینده را نمی‌بینند اما گویا خودشان عجله دارند و می‌خواهند زودتر از بین بروند. این نیز وعده خداوند است. اسرائیل کنید آهنین تشکیل داد با این وجود صد موشک به رژیم صهیونیستی اصابت کرد و این گنبد تنها توانست مقابل تعداد اندکی از موشک‌ها را بگیرد. وی با اشاره به اینکه هفته آینده روز قدس است، یادآور شد: روز قدس یادگار امام و نماد زنده بودن ملت مسلمان ایران است. مردم باشکوه شرکت خواهند کرد چراکه این رویداد اهمیت ویژه دارد و موجب تضعیف این رژیم رو به زوال خواهد شد و کسانی که در دفاع از حق به صحنه آمده‌اند را تقویت خواهد کرد. خاتمی با اشاره به آخرین وصیت امیرالمومنین علی (ع) گفت: راهپیمایی روز قدس، یادآوری یار مظلوم بودن و ضد ظالم بودن است و عمل به وصیت حضرت علی (ع) همان «مرگ بر اسرائیل» است. وی ضمن یادآوری بیانات رهبر انقلاب درباره حجاب عنوان کرد: مقام معظم رهبری فرمودند که حجاب یک مسئله شرعی است. هرکس که دین‌باور است حجاب‌باور است و به آن عمل می‌کند. بنا بر بیانات ایشان کشف حجاب هم حرام شرعی و هم حرام سیاسی است. امام خمینی (ره) از اولین هسته‌های انقلاب بر حجاب تاکید کرد و فرمود که حجاب به خصوص در ادارات باید رعایت شود. آیت الله خاتمی یادآور شد: این بی‌حجابی‌ها عادی نیست و پشت صحنه این اتفاق فروریختن بنیان خانواده و آرامش روانی جامعه است. یک تئوریسین آمریکایی می‌گوید اگر به دو رکن در جمهوری اسلامی ضربه بزنیم ایران ساقط می‌شود، اول ولایت فقیه و دوم حجاب که اگر حجاب را برنیم، ولایت فقیه را هم زده‌ایم؛ البته در جواب به آنها می‌گوئیم کور خوانده‌اید و این آرزو را به گور خواهید برد. خطیب نماز جمعه تهران افزود: بی‌حجاب‌ها نیز جز این ملت هستند و اگر بدانند دشمن در پشت صحنه چه شرارت‌هایی را دنبال می‌کند دست از این رفتار نادرست برمی‌دارند. وی بیان کرد: خوشبختانه وزارت کشور بیانیه خوبی درباره حجاب منتشر کرد. شرط مهم این ملت برای تحسین، آن است که این بیانیه شعار نباشد. مردم می‌خواهند در عمل ببینند که آیا دولت و نظام به وظیفه خود عمل می‌کند یا خیر. شرط بعدی آن است که در موضوع حجاب همه نهادهای مربوطه وارد شوند چراکه یک نهاد نمی‌تواند به تنهایی این عملیات عظیم را دنبال کند. آیت الله خاتمی اظهار کرد: همه کسانی که در این عرصه مسئولیت دارند باید کمک کنند. این کشور اسلامی است، شهدا رفتند تا در این کشور اسلام حاکم شود نه آنکه بی‌حجابی بیاید. هنوز هم شهید می‌آوردند و همه این شهدا بر حجاب تاکید داشته‌اند.

دل مردم متدین از بی‌حجابی‌ها خون است، به داد برسید. خطیب نماز جمعه تهران تصریح کرد: همه چیز در این کشور باید بر محور قانون باشد، حتی در مقابله با بی‌حجابی، اقدام خودسرانه و بی‌قانون صورت بگیرد، همین اقدام خلاف شرع است. قانون‌شکنی منکر و بی‌حجابی نیز منکر است. وی افزود: همه باید امر به معروف و نهی از منکر را با زبان قرآنی و مؤدبانه دنبال کنند. بنا بر بیانات ایشان کشف حجاب هم حرام شرعی و هم عمل رسید بگذارند دستگاه‌ها قانونی و مسئولین مربوطه اقدام کنند؛ چراکه کارهای خودسرانه و بی‌حساب و کتاب کار را خراب می‌کند و حرکت مقدس مبارزه با بی‌حجابی را از بین خواهد برد.

سرمقاله

الزامات اصلی حل مشکلات اقتصادی کشور

سعدا... زارعی

همان‌طور که ایران نمی‌توانست با «هذاکره با آمریکا»، گزینه نظامی دشمن را از معادلات نظامی- امنیتی علیه خود خارج کند، با رویکرد مذاکره با آمریکا و غرب هم نمی‌تواند اهرم تهدیدات اقتصادی علیه خود را از دستور کار آنان خارج نماید. جمهوری اسلامی با پیشرفت شگرف در فن‌آوری نظامی و دفاعی، گزینه نظامی را از دست دشمن عنود خود، آمریکا گرفت؛ همین چند روز پیش یک مقام ارشد نظامی آمریکا اعلام کرد درگیری نظامی با ایران از دستور کار آمریکا خارج شده است. اگر جمهوری اسلامی می‌خواهد گزینه اقتصادی را هم از دست این دشمن جنایتکار بگیرد، یک راه بیشتر ندارد و آن حل مسائل اقتصادی در یک چرخه فرآمریکایی- اعم از داخلی و خارجی- است. همان‌طور که ایران نمی‌توانست با «مذاکره با آمریکا»، گزینه نظامی دشمن را از معادلات نظامی- امنیتی علیه خود خارج کند، رویکرد مذاکره با آمریکا و غرب نمی‌تواند اهرم تهدیدات اقتصادی علیه خود را از دستور کار آنان خارج نماید. نتایج مذاکرات منتهی به برجام شاهد صادق این مدعاست. بعضی با انحراف در این بحث، وانمود می‌کنند رویکرد عدم مذاکره با آمریکا، انزواگرایانه است و حال آنکه عدم مذاکره با آمریکا به معنای عدم مذاکره با جهان نیست. رهبر معظم انقلاب اسلامی- دامت برکاته- در توضیح «اقتصاد مقاومتی» فرمودند: «اقتصاد درون‌زا و برون‌نگر» و این به معنای توجه توأمان به محیط داخلی و بین‌الملل در حل و فصل مشکلات اقتصادی کشور می‌باشد. اما تجارت خارجی و استفاده از ظرفیت بین‌الملل در شرایطی به کمک حل و فصل مسائل اقتصادی می‌آید که وضعیت اقتصادی کشور در داخل به طور نسبی تعیین تکلیف شده باشد. اگر زیرساخت‌های اقتصادی کشور از قبیل سیستم بانکی و گمرک و نهادهای عالی تصمیم‌گیری اقتصادی ظرفیت جذب سرمایه خارجی و تجارت با خارج نداشته باشد و یا نتواند از فرصت‌های بین‌الملل برای جهش اقتصادی استفاده کند، «کار با خارج» در حد شعار و نمادهایی مثل توپ و آمد دیپلماتیک باقی می‌ماند. درست مثل این است که برای ساخت یک بنا، مصالح لازم تهیه شود اما خود زمین به لحاظ استحکام ظرفیت پذیرش وزن بنایی که قرار است ساخته شده و به «سکن جمعی» تبدیل شود، نداشته باشد. در این صورت خرید مصالح و سرمایه‌گذاری در آن نه تنها سودی ندارد که ضرر هم محسوب می‌شود. ما در صنایع نظامی و بعضی صنایع دیگر توانستیم با «برنامه»، «کار مستمر» و «سرمایه‌گذاری» کشور را به نقطه‌ای برسانیم که نه تنها تهدیدات نظامی را بی‌اثر کرد بلکه توانست به سود و صرفه اقتصادی هم تبدیل شود. یک لحظه تصور کنید امروز کشور از نظر نظامی، در شرایط سال‌های ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵ که ما از نظر فن‌آوری نظامی در ضعف بودیم و در محیط بین‌الملل هم امکان خرید سلاح نداشتیم و در همان سیاست دشمن بر حذف جمهوری اسلامی و یا به شکست کشاندن آن قرار داشت، نتیجه کار جز تسلیم و یا حذف فیزیکی ایران از صحنه نبود. سیاست آمریکا حداقل از سال ۲۰۰۰ حذف کامل جمهوری اسلامی از معادلات سیاسی بود و آن‌قدر به کارایی این سیاست اعتقاد داشت که اشکارا از آن حرف می‌زد اما جمهوری اسلامی با درک شرایط و با ایمان به توانمندی‌های داخلی، توانست دشمنی که مهم‌ترین بعد توانایی آن نظامی است را به جایی برساند که با صراحت بگوید دیگر گزینه نظامی را در مواجهه با ایران در دستور کار ندارد. امروز دشمن علی‌رغم ظرفیت عظیم نظامی خود در برابر قدرت نظامی ایران احساس ضعف می‌کند و این در حالی است که سهم بودجه دفاعی ایران در بودجه کشور از بودجه بخش صنعت بسیار کمتر است. چاره‌ این سؤال پرسیده شود که چه شد که ما در بعد نظامی و دفاعی به این نقطه مبارک رسیدیم که یکی از فرماندهان ارشد نظامی کشور می‌گوید ما از مرحله بازدارندگی نظامی عبور کرده‌ایم و به موازنه نظامی رسیده‌ایم یعنی می‌توانیم حریف را از صحنه خارج نماییم؟ این موفقیت سه عنصر اصلی داشت: «برنامه»، «استمرار در اجرای برنامه» و «نیروی جهادی مؤمن». این سه عنصر در طول این ۴۰ سال کنار هم پیش رفته‌اند و جزر و مدهای سیاسی داخلی و خارجی نتوانسته است بر آنها اثر بگذارند. حوزه دفاعی کشور در عین حال در این سال‌ها هیچ‌گاه از رفت و آمد با محیط بین‌الملل هم غافل نبوده و پشت به دیپلماسی و مذاکره هم حرکت نکرده است کما اینکه در طول این سال‌ها وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی با ساختارهای نظامی بخش وسیعی از دنیا مرتبط بوده است و امروز دیگر همه ماجرای تبادل پهپاد و سوخوی ۳۵ را شنیده‌اند که اینکه سردار شهید حاج قاسم سلیمانی و سردار سرافراز اسلام حاج اسماعیل قاآنی، کارآمدترین مباحثات دیپلماتیک و مذاکرات راهبردی را با کشورهایی مدیریت کرده و دستاوردهای شگرفی را برای کشور و منطقه پدید آورده‌اند. پس صحبت از توانمندسازی اقتصادی، نادیده گرفتن محیط بین‌الملل و مذاکرات سیاسی نیست. ایران در عمده سال‌های پس از انقلاب اسلامی، برنامه‌های پنج ساله اقتصادی را به اجرا گذاشته و هم‌اینک در آستانه برنامه هفتم پنج ساله توسعه اقتصادی قرار دارد. دستگاه سیاسی ایران در ادعا دارای برنامه بوده و در متن این برنامه‌ها هدف‌گذاری‌های خوبی صورت گرفته است. همزمان با این برنامه‌ها چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور هم تنظیم گردیده و سیاست‌های کلی اقتصادی هم به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است اما «فایده عملی» این شش برنامه از سند ۲۰ ساله و آن سیاست‌های کلی چه بوده است؟ چند سال از تصویب قانون سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی گذشته است؟ ما بعد از حدود ۲۰ سال هنوز می‌گوییم راه‌حل اقتصادی کشور اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی است؛ پس واضح است که برنامه‌های مورد اشاره به اجرا در نیامده و دولت‌ها هر کدام به صورت روزمره کشور را اداره کرده‌اند و تمایلی به اجرای برنامه و کار بر اساس اسناد بالادستی نداشته‌اند.نکته دیگر در مورد «استمرار سیاست‌ها» است. در این خصوص در روایتی از حضرت امام محمد باقر علیه‌السلام آمده است «أَفْضَلُ عَلَی الْعَمَلِ أَشَدُّ مِنَ الْعَمَلِ» (الکافی، ج ۲، ص ۲۹۶) هوشمندی در اتخاذ یک سیاست درست اهمیت ویژه دارد ولی مهم‌تر از آن پایبندی به این سیاست و استمرار آن است. مثلا با توجه به جمعیت و توجه ویژه ایرانیان به داشتن خودرو شخصی که آمارهای رسمی از وجود ۲۴ میلیون خودرو در ایران حکایت می‌کنند، این صنعت می‌توانست حتی فارغ از صادرات، نقش محوری در رونق اقتصادی کشور داشته باشد و حتی از رهگذر آن از صادرات صنعت چند برند خودرویی قابل عرضه در عرصه بین‌الملل باشد.صنعت خودرو در این ده سال، حجم عظیمی از بودجه دولت و مردم را صرف کرد به گونه‌ای که در مقایسه با بودجه دفاعی کشور، چهار تا پنج برابر آن می‌شود اما امروز ما در صنعت خودرو به جایی رسیده‌ایم که دولت، راحل را در واردات می‌داند و این یعنی از این پس ما باید قید تولید این صنعت در چرخه داخلی را بزنیم. اگر درصدی از مقاومت صرف دفاعی در صنعت خودروسازی به کار گرفته بودیم، با توجه به سهولت صنعت خودرو نسبت به صنعت نظامی، امروز موقعیت صنعت خودروسازی کشور از موقعیت صنعت دفاعی آن جلوتر بود. موضوع مهم دیگر در عرصه اقتصادی کشور، به‌کارگیری نیروهای جهادی مؤمن است. اما معنای این حرف این نیست که نیروهای فنی نهادهای انقلابی را به عرصه اقتصادی وارد نماییم که متأسفانه بعضی برای انحراف افکار و نیز برای سرپوش گذاشتن بر ناکارآمدی خود، آدرس غلط می‌دهند. مسلما در جامعه ۸۵ میلیونی ایران نیروهای جهادی مؤمن، متعهد به نهادهای شناخته شده انقلابی نیست. ما در دهه‌های اخیر در حوزه‌های پزشکی و نانو هم از نیروهای جهادی مؤمن استفاده کرده و در این حوزه‌ها به مرتبه بالایی رسیده‌ایم و این نیروها از نهادهای انقلابی به این واحدها نپیوسته‌اند.خصوصیت نیروی مؤمن جهادی این است که در کاری که به او سپرده شده، «فله» را نگاه می‌کند و با توکل به خدا و تلاش شبانه‌روزی به سمت تسخیر آن به حرکت درمی‌آید و ظرفیت‌های داخلی را به کار می‌گیرد و ضمن معاشرت با محیط بین‌الملل و استفاده از آن، منتظر دروازه‌ها و دلال‌های خارجی نمی‌ماند. اما وقتی کار به نیروی غیرجهادی سپرده می‌شود، می‌گوید جز با حل مسئله ایران و آمریکا نمی‌توان به حل هیچ مسئله‌ای حتی آب خوردن مردم نایل گردید! در طول این دهه‌ها سال اقتصاد ایران معطل این دسته از نیروها بوده است.نیروی جهادی آنچه در اختیار دارد را «بیت‌المال» و «امانت مردم» می‌داند و برای حفظ آن از خود مایه می‌گذارد؛ اما نیروی غیرجهادی مردم را «متنجر» خود دانسته و ریخت و پاش می‌کند. آیا در همین سال‌ها کم شنیدیم که گفته شد فلانی که مسئولیت بانک مرکزی یا وزارت اقتصاد یا وزارت خارجه کشور را به عهده گرفت خودگشتگی کرده و بر ما منت دارد؟ گرنه نباید قبول مسئولیت می‌کرد. این نوع تفکر مشکل اساسی کشور بوده و تا این حل نشود مشکل باقی می‌ماند. البته در عین حال به عنصر چهارمی هم به عنوان «مقتضر مکمل» باید نگاه کرد و آن هماهنگی میان دستگاه‌های مسئول است.عنصری که در طول این سال‌ها در دولت‌ها حلقه مفقوده بوده و اثر منفی خود را بر جای گذاشته است. کما اینکه کم‌توجهی به سه عنصر برنامه، استمرار و پیگیری و مدیریت جهادی اثر منفی خود را برجای گذاشته است.

Alborz.payam@gmail.com